

Европейска
комисия

Европейският социален фонд на работното място

Повече работни места, по-малко изолиране

Работещите хора са по-малко застрашени от бедност и са обществено ангажирани в по-голяма степен. Пазарът на труда обаче не е равно игрално поле. Намирането на работа може да се окаже по-трудно за някои социални групи и индивиди. Било то заради етнически произход, образование, увреждане или възраст — за редица хора пазарът на труда се оказва затворен. Предизвикателният икономически климат само увеличава проблема.

Проектите, финансирани от Европейския социален фонд (ЕСФ) могат да помогнат на онези, които са изпаднали извън мрежата от национални политики, насочени към намаляване на безработицата и бедността.

Между 2007—2013 г. една трета от всички хора, участващи в проекти на ЕСФ, са били от групи в неравностойно положение: 9 % са били хора с увреждания, 12 % са били мигранти, 4 % са принадлежали към малцинствена група, например роми, и 9 % са заявили, че принадлежат към други уязвими групи.

Фондът прилага двустъпков подход за премахване на пречките, които не позволяват на някои хора да участват пълноценно в обществото, за да избегнат социално изключване. Определени проекти на ЕСФ работят директно с хора в риск чрез обучение, консултиране и по-добри възможности за работа. Други се занимават с общественото възприятие и социалните системи, като повишават информираността за въздействията на предразсъдъците и подобряването на обществените услуги.

ЕСФ — активно участие на всички

Чрез прекъсване на порочния кръг на бедността с намиране на работа за хората

Когато става въпрос за социално изключване, ЕСФ се използва по различни начини в целия ЕС, в контекста на културите и нуждите на засегнатите лица. Целта обаче остава същата: да се помогне на хората да намерят работа и по този начин да се прекъсне порочния кръг на бедност и изолация. Социалните предприятия могат да помогнат за постигането на това.

Въпреки че тези предприятия са стопански единици, тяхната основна цел не е печалбата, а това да бъдат

в помощ на своите общности. Един от начините за постигане на това е чрез създаването на работни места за хора, които в противен случай биха останали безработни. ЕСФ подпомага редица такива предприятия, като например The Welcome Café в Швеция, което дава шанс на жени мигранти да учат шведски език, докато работят според възможностите си.

Партньорството между организации, включително на ниво местни общности, може да е полезно, когато става въпрос за обслужване на специфични нужди в конкретен регион. Фондът може да се използва, за да се помага на хората да получават ноу-хау, умения и оборудване, необходими за реализирането на проекти в техните общности, насочени към решаване на сложния проблем за социалното приобщаване.

Осигуряването на възможности за хората е един от приоритетите на фонда, но хората трябва да са готови да се възползват от тези възможности. Интегрираните пътища за намиране на работа могат да им помогнат в това отношение.

Тази концепция включва индивидуални консултации, за да се определят надеждите и нуждите на участниците и да се проведе съответно обучение. След като участниците придобият нужните умения, те получават помощ и съвети, свързани с молби и интервюта, докато търсят работа. Те продължават да получават подкрепа и след намирането на работа, често пъти в сътрудничество с техния работодател.

Чрез фокусиране върху уязвимите лица

Злоупотребата с наркотици и алкохол, неспособността да говорят на местния език, липсата на дом, лошото здравеопазване, задлъжнялостта или ограниченият достъп до образование държи хората в изолация. Расизмът и дискриминацията също пречат на хората да играят активна роля в обществото.

Проектите, финансирани по линия на ЕСФ, се опитват да премахнат тези пречки чрез предлагане на консултации, обучение и образование, помощ за самостоятелно заети лица и достъп до здравеопазване.

Във връзка с хората от ромските общности, най-голямото етническо малцинство в ЕС, някои проекти на ЕСФ осигуряват медиатори и асистенти от общността в училищата, за да „улесняват пътя“ на ромските деца до училище. Други предлагат ромски ролеви модели, които да вдъхновяват и мотивират младежите да продължават да учат. По отношение на самостоятелно заетите лица ЕСФ помага на ромки, които желаят да основат свое собствено занаятчийско предприятие.

Нещата не приключват само с ромите. Хора с увреждания в Берлин се възползват от нов подход за професионално обучение благодарение на услугите на квалифицирани преводачи от езика на глухонемите. Наркомани в Берлин също получават помощ за намиране на начини за обучение, които да са им от полза чрез използването на гъвкаво планиране. Нови методи за обучение се популяризират също и в Испания, Галисия използва помощ от ЕСФ за предлагане на модулни курсове по основни умения за хора без квалификации.

Стартиране на програми за учащи се със специални нужди в Естония

Един център за дневни грижи в Талин помага на деца и юноши с увреждания. От 2000 г. насам освен дейностите по рехабилитация Центърът Кào повишава независимостта на своите деца чрез часове по самостоятелни грижи и умения.

Участниците, завършили основното си образование, не са могли да продължат по програми за професионално обучение, дори ако са желали, тъй като не е имало такива, адаптирани към нуждите им.

Центърът в сътрудничество с Центъра за повишаване на квалификацията към Университета в Jyväskylä във Финландия използва помощ от ЕСФ за създаване на курсовете и обучаване на преподаватели, които да обучават учащи се със специални нужди.

Между 2007—2008 г. са били обучени тридесет преподаватели и сега се предлагат два курса за онези, които желаят да посещават програма за професионално обучение в центъра.

Чрез борба с дискриминацията

ЕСФ помага на хората да повишават уменията си и да получат самоувереността, което им е нужна, за да бъдат част от своите по-широкообхватни общности.

За да пребори дискриминацията на работното място и в обществото като цяло чрез дейността си фондът повишава обществената информираност за проблема и помага на предприятията да въведат по-добри практики. Например проектът „Берлин се нуждае от теб!“ използва помощ от ЕСФ, за да насърчава и да помага на работодатели, основно в общественния сектор, да запълнят една четвърт от своите стажове с младежи от мигрантско потекло. За първите три години броят на стажантите в общественния сектор почти се е удвоил.

Иновативен подход към гледането на деца

Предизвикателството, свързано с намирането на добри условия за гледане на деца, може да принуди някои жени да напуснат работа. Детските градини в цяла Европа са претъпкани, а частните варианти често пъти са твърде скъпи. Някои работодатели в Чешката република използват помощ от ЕСФ за намиране на решение.

Те организират детски ясли, наречени „детски групи“, които са разположени на работното място и поемат между 7 и 24 деца. Грижите се полагат по различни начини, чрез местни училища, социални предприятия или от самите работодатели.

Често пъти обществените служби не вземат под внимание специалните нужди. Фондът подпомага дейности за подобряване на качеството на предлаганите услуги, например чрез обучение на персонал или адаптиране на предлагани услуги.

Какво предстои?

Колкото по-рано проектите започнат да работят с хора в риск от изключване, толкова по-ефективна е намесата. Европейският социален фонд повишава своята ефективност чрез обединяване на своите дейности с други фондове на ЕС с оглед постигане на по-голямо въздействие, насочване на помощ към хора на всеки етап от техния живот.

Новите решения за спешните обществени нужди са все по-наложителни, тъй като икономическият климат продължава да крие предизвикателства. Социално иновативните подходи предлагат възможност. Уязвимите групи са засегнати най-сериозно от увеличаването на безработицата. Един специален акцент върху подпомагането на социалните иновации ще помогне за намирането на начини за смекчаване на въздействието.

Фондът ще работи с местни партньори, за да повиши тяхната заинтересованост, като ги подкрепи чрез по-добър достъп до финансиране. Образователните институции, работническите организации, НПО, работещи в сферата на заетостта, социалното приобщаване и групите в неравностойно положение, и организациите на работодателите могат да дадат важен принос за програмите на ЕСФ.

Допълнителна информация за ЕСФ:

<http://ec.europa.eu/esf>

Тази публикация е достъпна в електронен формат на всички официални езици на ЕС.

© Европейски съюз, 2014 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

Служба за публикации

<https://www.facebook.com/socialeurope>

https://twitter.com/EU_Social

ISBN 978-92-79-34087-1 (електронна публикация)

ISBN 978-92-79-33332-3 (онлайн)

9 789279 333323

doi:10.2767/94343 (онлайн)

doi:10.2767/85139 (електронна публикация)